

Borgmester Klaus Bondam budgetordførertale 2008, (Radikale Venstre)

Borgerrepræsentationssalen, den 4. september 2008

Ansvar for alle

Bemærk: Det er det talte ord, som gælder.

København er i år blevet kåret til verdens bedste by. Det kan måske friste nogle her i salen til at konkludere, at vi har verdens bedste borgerrepræsentanter eller verdens bedste storbyboere. Men der må jeg nok skuffe. For godt nok er København en by i verdensklasse, men den ære tilfalder ikke en udvalgt skare af københavnere, men er resultatet af mange faktorer, der spiller godt sammen. Og på dage, hvor alt går op i en højere enhed, lever byen så sandelig op til den fornemme titel. Men jeg tror der er mange københavnere, der i deres hverdag ikke oplever, at de bor i verdens bedste by. Dem vil vi i Radikale Venstre sætte fokus på i årets budget.

Radikale Venstre er som altid fuldstændig klar til seriøst at indgå i både forhandlinger og prioriteringer, der sikrer, at København fortsat vil være verdens bedste by. Og fint nok med roser fra det store udland. Men den vigtigste og mest afgørende målestok for os er københavnere. Ikke nødvendigvis dem, der råber højst eller forfægter særlige interesser. Det er vores ansvar som politikere at stræbe efter, at København og den service, byen yder, lever op til københavnernes forventninger.

Nu skal vi for tredje gang i denne valgperiode forhandle byens budget på plads.

Vi skal for det første administrere inden for rammerne af regeringens anlægsstop, anlægsramme og serviceloft. For det andet skal vi samtidig fortsat forsøge at rette op på flere års massivt efterslæb og nedslidning - her tænker jeg både på byens fysiske tilstand, men bestemt også på det forfald og svigt, vi står over for på det sociale område i byen.

Udgangspunktet for dette års budgetforhandlinger er altså ikke de nemmeste. Derfor er der brug for politisk handlekraft og politisk ansvarlighed, når vi de kommende uger sætter os ved forhandlingsbordet. Det lyder muligvis som en kliche, men lad mig uddybe, hvorfor jeg mener, at der mere end nogensinde er behov for ansvarlighed og handlekraft.

Politisk ansvar

Der er rig mulighed for at råbe op om de afsindige urimeligheder, vi står over for, når det gælder alle regeringens reguleringer med loft, stop, og rammer, men det må ikke blive det samme som at fralægge sig ansvaret fuldstændigt.

Vi har også selv på Rådhuset et ansvar. Det ansvar rummer langt mere end at komme først med sin klagesang i pressen. Det rummer mere end at skubbe udsatte og sårbare grupper af københavnere foran sig som skydeskiver. Det rummer så afgjort mere end at udskrive et fuldstændig hovedløst, populistisk lotteri over allerede disponerede anlægsmidler.

Derfor blev jeg noget overrasket, da jeg flere steder i pressen kunne læse, at nu kan man sende Overborgmesteren en ønskeseddel pr. mail.

Det er dårlig stil. Faktisk rigtig dårlig stil. For godt nok er der opstået luft i anlægsrammen i år. Men Københavns samlede økonomi er fastlagt og disponeret gennem budgetaftalerne. Så hvad er det af planlagte projekter, der alligevel ikke skal gennemføres? Vi har i hvert fald ingen planer om at rulle planlagte cykelstier, torve, pladser, trafiksaneringer og meget andet tilbage.

Hvordan tror I, at dette lotteri har virket på kommunens medarbejdere, der for manges vedkommende arbejder hårdt for at gennemføre projekter, der nu er skabt usikkerhed om? Der er ikke meget attraktiv arbejdsplads over det.

Og hvad med københavnernes? Har de overhovedet en chance for at gennemskue, hvad de er blevet en del af her? Dette var et meget unødvendigt træk fra Overborgmesteren, som ikke har medført andet end bekymringer og usikkerhed og bevist, at Socialdemokraterne ikke har nogen som helst skrupler ved at udstede falske lotterisedler til københavnernes. Her var der udelukkende tale om nitter!

Hvis det handler om, at Socialdemokraterne er begyndt at disponere de kommende års budgetter på forventet efterbevilling, må jeg bare endnu engang sige: Dårlig stil. Rigtig dårlig stil!

Vi radikale fremrykker gerne vedtagne projekter, men vi spiller ikke lotto med københavnernes penge.

Men det er ikke den eneste gang de seneste tre uger, at vi var ved at få morgenkaffen galt i halsen.

Helt tilbage til de første børneplaner har Radikale Venstre loyalt støttet op. Men nu er vi altså ved at være utålmodige efter at se nogle resultater, som forsikrer os om, at alle de penge, der de seneste år er blevet kanaliseret over i BUF, rent faktisk også er blevet til noget. Vi har verdens dyreste folkeskole, sikkert også verdens mest trængte folkeskolelærere, og de mest nedslidte skoler - det hænger ikke sammen og peger klart på, behovet for, at der bliver taget ansvar og tænkt videre end - *Send flere penge!* Det er stort set den eneste sang, som vi ikke gider at høre, men pladen er vist gået i hak i BUF!

Radikale Venstre har været en ansvarlig medspiller i de seneste års budgetter og er indstillet på at være det igen i år. Vi var med, da det gjaldt genopretningen på Børne- og Ungeområdet, vi var med i *Faglighed for Alle*, og vi er stadig med; vi vil sikre, at københavnernes kan få passet deres børn, at den københavnske folkeskole er i topklasse og at der er tilbud til børnene i deres fritid - blandt andet ved at bevare de bemandede legepladser!

Men som sagt er der brug for politisk handlekraft ud over at ville budgetmaksimere inden for eget forvaltningsområde. Det må kunne lade sig gøre at nå ud over det.

Vi radikale vil i budget 2009 gøre alt for at sikre, at København bliver en mere rummelig og social by - og en by med et byliv i verdensklasse. Vi vil fortsat have fokus rettet mod at skabe en grøn by, en ren by, en by med trygge og sikre byrum og med masser af tilbud til københavnernes. Men måske allervigtigst så er der ingen tvivl for os radikale - budgettet skal i år fokusere på de allermest sårbare og udsatte i vores by. Vi skal i år for alvor demonstrere, at København skal være en rummelig og social by.

En rummelig og social by

Men mange af de københavnere, der ikke deltager aktivt i debatten om byen eller ikke bruger byen dagligt, hvad mener de egentlig? Jeg er ret sikker på, at flere af beboerne ude på Sundbyvang måske vil tøve en kende med at udråbe København til verdens bedste by at bo i.

Vi skal arbejde for at udsatte og sårbare grupper af københavnere også har en plads her i byen. Det kræver, at vi får bragt både behandling, bosteder og omsorg op på et niveau, hvor vi behandler alle værdigt og tilbyder de rammer, der er behov for. Der skal ske et tiltrængt løft, hvad angår bostederne for psykisk syge og handicappede, og vi skal være klar til at hjælpe og støtte udsatte grupper af prostituerede og voldsramte kvinder. Vi skal som by skabe plads og rum for dem, der ikke nødvendigvis ligner os selv. Derfor skal vi spørge, hvad vi kan tilbyde, og hvad vi ønsker at tilbyde disse mennesker. Vi skal være klar til at sætte ind med et værdigt løft til dem, der ikke råber højt, for det er det, der kendetegner en social og rummelig by.

Sikker by

En social by er også en by, hvor vi passer på hinanden - det er byen, hvor vi alle er medvirkende til, at det er trygt at færdes på gaden, ligegyldigt hvem du er, og hvor det er - København skal være en sikker by.

Man kunne spørge om forælderen til teenageren i København mener, at vi bor i verdens bedste by, når de sender børnene ud i det københavnske natteliv, hvor knivstikkeri, stoffer og slagsmål fylder alt for meget? Jeg tror ikke, at de tænker, *København er verdens bedste by at bo i!*

Vi skal se på, hvordan vi indretter byens fysiske rum, så de bliver mere trygge at færdes i. Vi skal sætte endnu mere ind over for kriminalitetstruede unge. Forbedringer af byens fysik og det forebyggende arbejde på gadeplan skal være med til at vende de kedelige tendenser, der er, til utryghed og fuldstændig uacceptabel adfærd i dele af København.

Det vil vi gøre noget ved. Lad os alle sammen tage ansvar for, at byen ikke bare er verdens bedste, men også er tryk og sikker at færdes i.

En by og et byliv i fortsat topklasse

Grøn by, ren by og en by med bedre byrum

Selvom vi bor i en storby, skal københavnere sikres god adgang til det grønne og det blå. Parkerne udgør vigtige rammer for byens liv og de bidrager til københavnernes sundhed. Det er her, man kan spille fodbold, slappe af, gå eller løbe en tur, møde andre mennesker og meget, meget andet. Og københavnere er glade for byens grønne og blå områder og bruger dem rigtig meget - vi skal med andre ord sikre investeringer i en grøn by, en ren by og en by med bedre byrum.

Vi radikale stræber efter et grønnere København med muligheder for at udbygge, modernisere og ikke mindst vedligeholde de eksisterende grønne områder.

Parkarealet skal øges, blandt andet ved at anlægge større byparker, havnebade og bystrande i nye byområder som Nordhavn og Carlsberg. Vi ønsker at skabe grønne forbindelser gennem byen ved at plante mindst 3000 flere træer i byen - vi skaber grøn adgang for alle. Vi vil etablere lommeparker - små lokale oaser, hvor folk bor.

Og endelig så skal vi sørge for at Amager Strandpark bliver helt færdiggjort - det skylder vi københavnere, der de seneste somre har taget stranden midt i byen til sig. Vi skal investere i at skabe sunde og grønne muligheder for fremtidens københavnere - Investeringer i det grønne forbedrer byen, så den inviterer endnu mere til at blive brugt.

Når vi indtager kaffen på vej til arbejde, snupper en gratisavis i farten og stiller sulten med en shawarma, efterlader det desværre ofte spor af affald gennem byen. Der er ingen tvivl om, at presset på renholdsindsatsen er blevet øget markant i takt med at byen bruges mere og mere. København er og skal fortsat være en by, der bruges hele døgnet, men målet skal være, at det ikke sker på bekostning af renholds- og vedligeholdelsesstandarder.

Vi behøver vist ikke spørgsmålet denne gang, blot konstateringen: Man oplever nok ikke, at man bor i verdens bedste by, hvis man vader rundt i affald, som andre har efterladt på veje, fortove, bænke, i kanalerne og alle andre steder bortset fra affaldskurven!

Og det går heldigvis fremad, ikke altid hurtigt nok efter mit og mange andres temperament, men de gode takter er der. Vi kan fortsat ikke klare det fuldstændig alene, og derfor har vi nu etableret partnerskaber med fast food-kæderne, gratisaviser og en lang række andre erhvervsdrivende i byen. Vi har opsat over 500 nye affaldskurve, der er mere fleksibelt renholdspersonale på gaden, og vi kører kampagner, der blandt andet retter fokus mod skodproblemet, som er langt større, end man skulle tro.

Opgaven er enorm. Og den styrkede indsats, vi gør med en midlertidig ekstrabevilling på 30 mio. kr. årligt, skal fastholdes fra 2010. Den øgede indsats skal gøres permanent. Ellers behøver vi end ikke drømme om at nå det mål, vi alle satte os, da vi enstemmigt vedtog Miljømetropolen - nemlig at gøre København til Europas reneste storby.

Til slut vil jeg lige minde om et hængeparti. Allerede sidste år blev forligspartierne enige om, at der skal en større genopretningsplan til for, at vi kan få veje og fortove, der er en hovedstad værdig. Undersøgelser har vist og dokumenteret, at der er et massivt efterslæb, når det gælder vedligeholdelse af veje, fortove og gadebelysning.

Men det er der jo egentlig ikke nogen, der behøver at fortælle os. Gå en tur gennem byen og kig ned. Så skal du se huller i vejene, skæve fliser, belægning, der trænger til udskiftning, kloakker, der er ved at bukke under - København har aldrig været en handicapvenlig by, men forfaldet på veje og vejssystemer gør det ikke nemmere for nogen at komme frem.

Sidste år afsatte vi 20 mio. kr. om året til genopretning i perioden 2008-2010. Men det er langt fra nok. Byens infrastruktur nedslides år for år. Betragter vi byens fysik som det, den er - nemlig en del af Københavns kapital - må vi give os selv dumpekarakter i kapitalpleje. Sidste år var vurderingen, at det var nødvendigt at hæve rammen med 90 mio. kr. om året. Nu er der gået et år, og beløbet er allerede forhøjet til 95 mio. kr. om året. Det bliver gradvist dyrere at genoprette de københavnske veje, jo længere vi udskyder det. Og jeg synes ærlig og oprigtig talt, vi skal være bedre kapitalforvaltere end bestyrelsen for Roskilde Bank.

Afslutning

København bliver ikke ved med at være en hverken rummelig, ren, sund, tryk eller grøn by med mindre vi alle sammen tager et ansvar for udviklingen. Københavnerne bruger byen mere og mere i takt med nye tilbud i byen dukker op. Det forpligter københavnerne til at hjælpe med at passe på byen og os politikere til at udvise ansvar og foretage de nødvendige prioriteringer.

Vi radikale glæder os til at komme i gang med forhandlingerne og til at være med omkring et ansvarligt budget, der sikrer den rummelige og sociale by, som København skal være og en by og et byliv i verdensklasse til glæde for os alle. Tak for ordet.